



**REPUBLIKA HRVATSKA**  
**MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**  
**Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje**  
**rada tijela kaznenog i prekršajnog**  
**postupka te izvršavanja sankcija vezanih**  
**za zaštitu od nasilja u obitelji**

KLASA: 701-01/17-01/2594  
URBROJ: 514-06-01-02-02/2-19-47  
Zagreb, 26. lipnja 2019.

**MINISTAR PRAVOSUĐA**  
**g. Dražen Bošnjaković**

**PREDMET: Izvješće o radu Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka i izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji za 2018. godinu**

Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka i izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji, osnovano je odlukom ministra pravosuđa (KLASA: 701-01/17-01/2594, URBROJ: 514-16-01-02-02-17-12, od 2. siječnja 2018. godine.), temeljem odredbe članka 21. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („Narodne novine“ br. 70/17). Članovi/članice Povjerenstva su iz redova sudaca, državnih odvjetnika, odvjetnika, državnih službenika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, državnih službenika ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa, socijalne skrbi, zdravstva, obrazovanja te predstavnika civilnog društva.

U smislu odredbe članka 21. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („Narodne novine“ br. 70/17) i članka 6. Poslovnika o radu Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka i izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji („Narodne novine“, br. 37/18), dostavlja se Izvješće o radu Povjerenstva.

#### **PREGLED RADA POVJERENSTVA U 2018. GODINI**

Tijekom 2018. godine Povjerenstvo za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka i izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji održalo je četiri sjednice na kojima je: izrađen prijedlog Poslovnika o radu Povjerenstva, zatražena dostava podataka o radu Povjerenstva koje je do stupanja na snagu novog Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji djelovalo u okviru Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (do siječnja 2018), odgovoreno na novinarske upite u odnosu na osnivanje i rad



ZyVa0oFC8kuP7Ln7NGhBKw

Povjerenstva, raspravljano i odgovoreno na upit udruge B.a.b.e., zatraženi statistički podaci od nadležnih tijela koja postupaju u slučaju nasilja u obitelji putem obrasca za prikupljanje statističkih podataka iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (Ministarstvo unutarnjih poslova, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo znanosti i obrazovanja), zatražene informacije od Ministarstva unutarnjih poslova o izradi pravilnika koje ministar unutarnjih poslova treba donijeti temeljem članka 16. stavka 5. i članka 17. stavka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji na koje je navedeno ministarstvo odgovorilo.

Ministarstvo unutarnjih poslova je obavijestio Ministarstvo pravosuđa da je izrađen Pravilnik o načinu provedbe zaštitnih mjera zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhoda žrtve nasilja u obitelji te mjere udaljenja iz zajedničkog kućanstva koji je bio objavljen na portalu eSavjetovanje, u svrhu provedbe savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Pravilnik o načinu provedbe zaštitnih mjera zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhoda žrtve nasilja u obitelji te mjere udaljenja iz zajedničkog kućanstva, donijet je u travnju 2019. („Narodne novine“, br. 28/19).

U izvještajnom razdoblju održane su četiri sjednice Povjerenstva:

- 17. siječnja 2018., održana je prva konstituirajuća sjednica na kojoj se raspravljalo o djelokrugu rada Povjerenstva, propisanog člankom 21. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i donošenju Poslovnika o radu Povjerenstva.
- 1. veljače 2018., druga sjednica na kojoj se raspravljalo o Nacrtu Poslovnika o radu Povjerenstva koji je upućen ministru radi donošenja, sukladno članku 21. stavku 6. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Poslovnik o radu Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji, donijet je 27. ožujka 2018. i objavljen u Narodnim novinama, broj 37/18.
- 5. srpnja 2018., treća sjednica na kojoj se raspravljalo o dopisu koji su Povjerenstvu uputile B.a.b.e. (Budi aktivna. Budi emancipiran.) – Sigurna kuća Vukovarsko – srijemske županije, vezano za postupanje sudova različite teritorijalne nadležnosti kod izricanja mjera opreza da bi se odluke o izrečenim mjerama trebale dostaviti i žrtvi. Dvije korisnice koje su se nalaze u Sigurnoj kući Vukovarsko – srijemske županije, s područja različitih županija i sudova različite teritorijalne nadležnosti, obaviještene su o izrečenim mjerama opreza telefonskim putem i osobno od strane policijskih službenika, ali sudske odluke im nisu uručene. Telefonskim putem su iste zatražene no odbijene s obrazloženjem da one nisu stranke u postupku te da sud nije dužan dostaviti im odluke. Nakon toga korisnice su i pisanim putem zatražile pisanu obavijest o izrečenim mjerama. U dopisu ne navode o kojim se sudovima radi, da li je riječ o postupanju prekršajnog suda/suca ili kaznenog suda/suca. Povjerenstvo je odgovorilo da se odluka o mjeri opreza dostavlja prema odredbama Prekršajnog zakona (članak 132.) okrivljeniku i tijelu koje izvršava mjeru opreza. Tijelo koje izvršava mjeru opreza prema odredbama Pravilnika o načinu izvršavanja mjera opreza, postupa prema žrtvi i kontaktira žrtvu te s njom izrađuje plan sigurnosti. Prema odredbama Prekršajnog zakona, Odluka ili Rješenje o određenoj mjeri opreza ne dostavlja se žrtvi. Žrtva tijekom postupka o tome može izvijestiti sud (općinski) na čije traženje će sud dostaviti odluku. Prema odredbama Zakona o kaznenom postupku (članak 100.) rješenje o naloženoj mjeri opreza dostavlja se u kaznenim predmetima okrivljeniku i tijelu koje izvršava



mjeru opreza. Kod kaznenih djela kaznenopravne zaštite djece dostavlja se i nadležnim tijelima socijalne skrbi prema mjestu boravišta djeteta.

Prema odredbi članka 43. Zakona o kaznenom postupku žrtva ima pravo od nadležnog državnog odvjetnika tražiti obavijest o poduzetim radnjama povodom njene prijave. Ukoliko je mjeru opreza odredio državni odvjetnik, žrtva će dobiti obavijest od njega ukoliko je zatraži. U svakom slučaju mjeru opreza izvršava policija koja sa žrtvom radi plan sigurnosti i tada žrtva dobiva upute o svim mogućnostima. Prema odredbama Zakona o kaznenom postupku žrtva ima pravo biti obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, a ukoliko prihvati prava oštećenika u postupku ima i pravo žalbe.

Odredbama Prekršajnog zakona (članak 184. stavak 4.) propisano je da se pravomoćne presude za prekršaj nasilja u obitelji uvijek dostavljaju oštećeniku.

Zaključno, odredbama Zakona o kaznenom postupku i Prekršajnog zakona nije propisana obveza dostavljanja rješenja ili izdate naredbe o određivanju mjere opreza žrtvi.

- 22. studenog 2018., četvrta sjednica na kojoj je predsjednica Povjerenstva obavijestila članove da se će se uoči obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, 23. studenog 2018. potpisati Sporazum o suradnji u području sprečavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Riječ je o Sporazumu između Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva zdravstva, Ministarstva znanosti i obrazovanja te Ministarstva uprave, koje će potpisati resorni ministri. Svrha Sporazuma je osiguravanje zajedničke i koordinirane suradnje radi sveobuhvatne zaštite žrtava nasilja i unaprjeđenje rada nadležnih državnih tijela i organizacija civilnog društva kroz provedbu zajedničkih programa izobrazbe, uspostava timova za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji na nacionalnoj i županijskim razinama s ciljem poduzimanja potrebnih mjera za unaprjeđenje rada nadležnih državnih tijela i organizacija civilnog društva. U Nacionalnom timu će, uz nadležne ministre, biti i Glavni državni odvjetnik, po jedan predstavnik Vrhovnog i Visokog prekršajnog suda, te dva predstavnika organizacija civilnog društva koje se bave pružanjem pomoći i podrške žrtvama nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Nadalje, članovi Povjerenstva su dogovorili da se uputi dopis Ministarstvu unutarnjih poslova vezano za pravilnike koje su trebali izraditi temeljem Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, vezno za zaštitnu mjeru zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve, te zaštitnu mjeru udaljenje iz zajedničkog kućanstva.

Predsjednica Povjerenstva je obavijestila članove o Promatračkom tijelu za sveobuhvatno nadgledanje, prikupljanje podataka, analizu slučajeva ubojstava žena i izvještavanje – „Femicide Watch“ koje prati i analizira slučajeve ubojstva žena.

Sukladno članku 21. stavku 3. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i članku 6. Poslovnika o radu Povjerenstva za praćenje i unaprjeđenje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršavanja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji, donosimo pregled prekršajnih djela nasilja u obitelji.

*Prekršajna djela nasilja u obitelji i zaključak o stanju i kretanju pojavnosti nasilja u obitelji te potrebne mjere*



Pravilnikom o načinu prikupljanja, obrade i dostave statističkih podataka i izvješća iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („Narodne novine“, br. 31/18), policija, državno odvjetništvo, sud, centri za socijalnu skrb, zdravstvene ustanove i odgojno-obrazovne ustanove putem nadležnih tijela dostavljaju Ministarstvu pravosuđa objedinjena godišnja izvješća putem obrasca za prikupljanje statističkih podataka iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji.

Prema članku 10. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i podacima o stanju, kretanju i nekim obilježjima nasilja u obitelji u 2018., a sukladno dostavljenim podacima Ministarstva unutarnjih poslova koje je nadležno za objedinjavanje evidencije koju vode policijske uprave, zbog prekršaja nasilja u obitelji prijavljeno je 10.272 osoba (11.506 u 2017.) od kojih 7.983 muškaraca i 2.289 žena. Evidentirano je ukupno 2.434 recidivista/ica (ranije osuđenih) prekršajnog djela nasilja u obitelji (2.807 u 2017.). Policija je sudovima/sucima u prekršajnim postupcima predložila izricanje sveukupno 6.741 zaštitnih mjera (2.263 zaštitnih mjera obveznog psihosocijalnog tretmana, 2.584 zaštitnih mjera zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhodenja žrtve nasilja u obitelji, 447 zaštitnih mjera udaljenja iz zajedničkog kućanstva te 1.447 zaštitnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti). Policija je provela ukupno 1.628 zaštitnih mjera koje su joj sukladno Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji stavljene u djelokrug rada (1.363 zaštitnih mjera zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhodenja žrtve nasilja u obitelji te 265 zaštitnih mjera udaljenja iz zajedničkog kućanstva). Policija je u 2018 godini bilježi porast provedenih zaštitnih mjera (1628), u odnosu na raniju godinu (1500 u 2017.). Radi se o mjerama iz nadležnosti policije (zabrana približavanja, uznemiravanja ili uhodenja žrtve nasilja u obitelji, udaljenje iz zajedničkog kućanstva).

Prema podacima Ministarstva pravosuđa koje je nadležno za objedinjavanje evidencije koju vode sudovi, u 2018. godini za prekršajna djela nasilja u obitelji okrivljeno je 9.646 osoba, od kojih 7458 muškaraca i 2188 žena. U 2017. godini okrivljeno je 10031 osoba, od kojih 7864 muškaraca i 2167 žena. U 2018. prema 2408 počinitelja/ica izrečena je uvjetna kazna zatvora (1970 muškaraca, 438 žena), 731 počinitelja/ica izrečena je bezuvjetna kazana zatvora (686 muškaraca i 45 žena), 4472 počinitelja/ica kažnjeno je novčanom kaznom (3516 muškaraca i 956 žena) te je prema 70 počinitelja/ica izrečena posebna obveza uz uvjetnu osudu (58 muškaraca i 12 žena), te 2784 zaštitnih mjera (2447 muškarci i 337 žene). U 2017. Prema 2720 počinitelja/ica izrečena je uvjetna kazna zatvora (2266 muškarci, 454 žene), 806 počinitelja/ica izrečena je bezuvjetna kazna zatvora (761 muškaraca i 45 žena), dok je novčana kazna izrečena prema 4470 počinitelja/ica (3526 muškarci i 944 žene).

U godini 2018. evidentirano je 9452 žrtava, od kojih 32 čine žrtve s invaliditetom (17 žena i 15 muškaraca), 479 čine djeca i maloljetne osobe (246 ženska djeca i 233 muške djece), dok je 150 žrtava bilo starije životne dobi (100 žena i 50 muškaraca). U 2017. evidentirano je 10372 žrtava.

Prema evidenciji Ministarstva pravosuđa za 2018. (Uprave za kazneno pravo), zaštitna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana koju izriče sud u prekršajnom postupku provedena je u cijelosti prema 302 osobe, od kojih 82 čine žene.

Prema podacima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku koje objedinjava evidencije koju vode centri za socijalnu skrb, u 2018. godini broj prijava povodom saznanja o nasilju u obitelji koje je centar za socijalnu skrb podnio policiji, iznosio je ukupno 2983, od čega 1558 prijava sumnje na nasilje te 1425 prijava nasilja. Što se tiče oblika nasilja, najčešće je psihičko nasilje, 3613 evidentiranih slučajeva, istovremeno više vrsta nasilja 3016, tjelesno nasilje 2425, tjelesno kažnjavanje ili drugi načini ponižavajućeg



postupanja prema djeci 646, ekonomsko nasilje 364, zanemarivanje potreba osoba starije životne dobi 223, spolno uznemiravanje 165, zanemarivanje potreba osoba s invaliditetom 73.

Prema podacima Ministarstva zdravstva za 2018. godinu koje objedinjava evidencije koje vode zdravstvene ustanove, broj prijava koje je zaprimio Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje od strane doktora medicine i dentale medicine u slučaju ozljede nanesene od strane člana obitelji, odnosio se na 592 žrtve, od kojih 387 žena i 209 muškaraca, 48 je žrtava nasilja u obitelji bilo je upućeno na liječenje, od kojih 28 žena i 20 muškaraca. 639 žrtava nasilja u obitelji upućeno je na liječenje u psihijatrijsku ustanovu, od kojih 481 na ambulanto liječenje (278 žena i 203 muškarca), te 158 na bolničko liječenje (85 žena i 73 muškarca). 993 počinitelja nasilja u obitelji upućeno je na liječenje u psihijatrijsku ustanovu, od kojih 636 na ambulanto liječenje (576 muškaraca i 63 žene), te 357 na bolničko liječenje (321 muškarac i 99 žena).

Prema podacima Ministarstva znanosti i obrazovanja koje je nadležno za objedinjavanje evidencija koju vode odgojno-obrazovane ustanove u 2018. godini, 16 ustanova je zaprimilo obavijesti o nasilju u obitelji, od kojih 15 osnovne škole i 1 srednja škola. Broj postupanja u kojem je ministarstvo pružilo potporu odgojno-obrazovnim ustanovama iznosio je 19, od kojih se 17 postupanja odnosilo na osnovne škole (5 stručno-savjetodavni posjet AZOO, 12 ostalo – konzultacije sa stručnim službama MZO), dok su se svega 2 postupanja odnosila na srednju školu (1 stručno-savjetodavni posjet AZOO, 1 ostalo – konzultacije sa stručnim službama MZO). 65 prijava koje se odnose na nasilje u obitelji su odgojno-obrazovne ustanove uputile nadležnim državnim tijelima, od kojih 15 Ministarstvu znanosti i obrazovanja, 11 nadležnoj policijskoj postaji, 16 nadležnom centru za socijalnu skrb, 9 osnivaču odgojno-obrazovne ustanove, 9 nadležnom liječniku školske medicine, 3 uredu državne uprave i 5 ostalima.

Statistički podaci govore o blagom padu nasilja u obitelji u prekršajnoj zoni što ne znači da je zaista došlo do smanjenja nasilja u obitelji. Sustav u cjelini mora biti učinkovit i više treba raditi na prevenciji, a građane treba upoznati sa svim zakonskim mogućnostima pomoći. Nasilje je društveni problem i nasilnik mora biti adekvatno kažnjen. Sama represija nije rješenje i sva stručna tijela moraju više raditi na prevenciji i unapređenju obiteljskih odnosa, te resocijalizaciji nasilnika. Žrtvi nasilja u obitelji treba osigurati sva zakonska prava koja su joj zajamčena pozitivnim propisima nacionalnog zakonodavstva.

**PREDSJEDNICA POVJERENSTVA**

**Branka Žigante Živković**



ZyVa0oFC8kuP7Ln7NGhBKw